

СХВАЛЕНО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 1996 РІК

Київ (Р. Р.). — Тут у суботу, 23-го березня, Верховна Рада України прийняла закон про державний бюджет України на 1996 рік. Із 354 присутніх на сесії депутатів за схвалення бюджету проголосували 266, проти — 22. Затверджено валовий внутрішній продукт у розмірі 7 кватрильйонів 422 трильйони карбованців. Додаток становить 2 квдрт. 390 трлн. 864 блн. 700 млн. грн. Видатки — 2 квдрт. 852 трлн. 610 блн. 100 млн. грн. Затверджено граничний розмір пенсійного бюджету 461 трлн. 745 блн. 400 млн. грн., що становить 6,2 від.

Закон про державний бюджет депутати розглядали 22-23-го березня. Деякі статті схвалено без жодних ускладнень інші викликали довгі дискусії. При потаємному розгляді все ж вдалося ухва-

(Закінчення на стор. 3)

Знову розпочалася боротьба за Національну Гвардію України

Київ (Р. Р.). — Тут у понеділок, 25-го березня, на сесії Верховної Ради України вирішувалася доля Національної Гвардії України.

Питання знову загострилося навколо того, кому НГУ має підкоритися — Верховній Раді чи Президенту України. Спочатку як старша війська формація охороняла Верховну Раду України і підкорялася їй, але в жовтні минулого року Президент України підпорядкував її голові держави. Тоді ж Президент Леонід Кучма висловив пропозицію, щоб Верховна Рада прийняла закон про НГУ.

Черга на це питання у Верховній Раді прийшла шойно тепер. Керівник Юридичного управління Адміністрації Президента Іван Тимченко запропонував підкорити НГУ Президенту, надавши йому право призначати командуючого Гвардією.

В ПАРЛЯМЕНТІ УКРАЇНИ ПОШИРЕНО АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ПРОЄКТ КОНСТИТУЦІЇ

Київ (Р. Р.). — В понеделок, 25-го березня, у Верховній Раді України серед депутатів поширено проєкт конституції під назвою „Основний Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки“, підготовлений представниками лівих сил.

У проєкті є всім знайомі з недавнього минулого „істини“, що УССР є „народною соціалістичною державою робітників, селян, трудової інтелігенції“ і в цій державі „вся влада належить народowi“. Вищим органом виконавчої влади визначено Радун Міністрів УССР. Офіційними мовами має бути українська і російська. Державний герб — серп і молот, прапор — червоно-блакитний і в я-тихуєтла зірка над щитом.

Водночас керівники КПУ оголосили, що вже зібрано понад 3.000 підписів за проведення попе-

реджувального референдуму з питання відновлення совєтської влади. Перший секретар ЦК КПУ Петро Симоненко на пресовій конференції 22-го березня сказав, що КПУ „готова підтримати ініціативу за проведення референдуму з питання довіри „Президентів“, але під умовою, що ініціатива походить від народу.

Його однофамільцев Іван Симоненко, який очолює депутатську групу „Союз“, звернувся з листом до першого заступника голови Верховної Ради Олександра Ткаченка з пропозицією внести до порядку дня праш сесії питання про юридичну силу для України результатів референдуму СССР з 17-го березня 1991 року щодо збереження СССР. І. Симоненко пропонує розглянути це питання на Президії ВР. Група „Со-

юз“ надіслала також проєкт постанови, у якій пропонується підтвердити для України юридичну силу референдуму щодо збереження СССР.

Голова Верховної Ради попереднього скликання Іван Плющ, група „Центр“, коментуючи появу конституційного проєкту, сказав, що „Два тижні у Верховній Раді не могли розможжати проєкту, схвалений Конституційною комісією, у якому 120 статей. В проєкті, внесеному комуністами, статей у півтора рази більше, але розмножено його миттєво і вручено офіційно кожному.“

Депутат Лесь Танок, фракція Руху, сказав що

„не дипломатична спроба недилопатичного ГКЧП (Государственный комитет чрезвычайных происейств). Л. Танок вбачає фарс у цих діях комуністів.“

Від групи „Державність“ свій погляд висловив Богдан Горинь. На його думку, подання на розгляд Верховної Ради альтернативного проєкту конституції совєтського проєкту, схвалений Конституційною комісією, зрозуміло і спрямовано на відвоювання втрачених позицій. Комуністи намагаються відістати СССР, який є для них „ностальгичною і водночас актуальною потребою“, тому, на думку Б. Гориня, не можна не врахувати того, що відбувається в Ро-

(Закінчення на стор. 3)

Європа підтримує Україну в питаннях безпеки

Київ (УНІАР). — Візит Президента Леоніда Кучми до Швайцарії виявився, що більшість європейських країн розуміють і підтримують становище України „з найактуальніших питань розбудови системи загальноєвропейської безпеки, зокрема, поширення НАТО“, сказав 26-го березня на пресконференції в Міністерстві Закордонних Справ начальник управління аналізу та планування МЗС України Ігор Харченко.

Підтвердженням цього, за словами І. Харченко, стала та увага, яку викликала доповідь Леоніда Кучми, виступаючи в Женевському міжнародному центрі конференцій.

Також під час зустрічей, розглядаючи питання нової системи європейської безпеки, швайцарська сторона запропонувала Україні партнерське спів-

робітництво щодо створення механізму безпеки, який розглядатиметься на зустрічі країн ОБСЕ в Лізбоні у грудні цього року, сказав І. Харченко. Президент Швайцарії підкреслив, що для Швайцарії й України — держава, що не приєдналися до жодного з політичних блоків — це питання набуває особливого значення.

„Консенсус, що складається в трансатлантичному просторі європейських країн щодо забезпечення національної безпеки України, — зазначив І. Харченко, — можна вважати одним із найголовніших племітків європейської зустрічі. Нинішній пово-білковий статус України у майбутньому й в якому разі не може стати перешкодою для того, щоб наша країна могла стати складовою майбутньої системи європейської безпеки“.

В. Нагайчук став атамбасадором України в Єгипті

Київ. — Указом Президента України новим атамбасадором в Єгипті призначено Віктора Нагайчука, повідомила УНІАР 26-го березня.

В. Нагайчук народився 1946 року на Тернопільщині. Закінчив Київський Університет. Працював перекладачем в Єгипті, був редактором англійського журналу у департаменті громадської інформації Секретаріату ООН, керівником пресової служби Міністерства Закордонних Справ України, завідувачем відділу

країн Близького і Середнього Сходу та Африки. Від квітня 1993 року працював тимчасовим повіреним в атамбасаді України в Єгипті.

25-го березня В. Нагайчука прийняв Президент України Леонід Кучма. У ході розмови, яка тривала близько години, під час якої Нагайчук представив широкого кола питань діяльності української атамбасди в Єгипті, основну увагу приділено дальшому розвитку політичних відносин та економічного співробітництва між Україною та Єгиптом.

Продовжуються виступи Театру ім. Л. Курбаса

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Після успішних вистав Молодежного Театру ім. Л. Курбаса в театрі Колумбійського університету, ця оригінальна театральна група з Львова виступила в п'ятницю, 29-го березня, в Трентоні в залі Українського Культурного Центру, 477 Jeremiah Ave., о год. 7:30 вечора з постановкою „На полі крові“ Лесі Українки та режисатурі поезій Тараса Шевченка. Організаторами вистав є 19-й Відділ Союзу Українок Америки ім. Лесі Українки і Український Культурний Центр.

В неділю, 31-го березня, американський Культурний Центр Бергдорф в Мейлвуді, Н. Дж. спонсорує постановку Театру ім. Л. Курбаса п'єси „Забави для Фаваста“ за Ф. Достоевським. Культурний центр міститиметься при 10 Durand Rd. Початок о год. 3-їй по полудні.

Зацікавлення американської публіки грою молодечої групи з Львова є доказом, що такі театральні ансамблі можуть простежити шлях до чужинського глядача навіть без його знання української мови.

Можливий ще один кандидат

Вашингтон. — Політичні спостерігачі припускають, що шанси президента Білла Клінтона знано зменшаться, якщо у президентській виборчій кампанії візьме участь кандидат від партії „Зелені“ Ралф Нейдер. А він в інтерв'ю для телемережі Ен-Би-Си вже заперечив, що висуне свою кандидатуру.

Річ у тому, що своїм шовімом Р. Нейдер відтягне від Б. Клінтона багато виборців, які завжди підтримували кандидатів від Демократичної партії. Тобто, якщо б не рішення Р. Нейдера, то „Зелені“ у наступних виборах голо-

сували б за Б. Клінтона. Р. Нейдер відомий тим, що багато років захищав інтереси американських споживачів від фірм та компаній, які продають неясні товари і занецишують довкілля.

Як відомо, передвибори в Каліфорнії мають винятково значення. Можна навіть ствердити, що хто не переможе в цьому штаті, той не переможе у листпід. Тепер Б. Клінтон випереджує Б. Дола, але ситуація може докорінним чином змінитися, якщо Р. Нейджер перетягне на свою сторону якусь кількість прихильників Демократичної партії.

Європа заборонила ввезення англійської волонини

Лондон. — Реагуючи на швидко зростаючий реперолох, що ця смертельна хвороба знайшла дорогу до ландшафту людського харчування, у середу, 27-го березня, Європейський союз наклав заборону на ввезення англійської волонини та інших товарів, почавши від ліків до косметики і цукорків, які мають складники із побічних продуктів волонини.

Хоча ніхто не має доказів, що хвороба „божевільна корів“ подістається до людських харчів, то країни Європи на рекомендацію ветеринарної комісії вирішили увести в жодити заборону. Ця

заборона йде в парі з фінансовою допомогою, але все ж таки це є великим ударом для 6,5 блн. дол. англійської волонини індустрії. Паніка почалась тиждень тому, коли англійський секретар здоров'я Сітвен Доррелл у парламенті сказав, що дорядча наукова рада позитивно, що невеличима хвороба у людей може бути саме від зараженої худоби. Уряд стверджує, що одне з другим не має нічого спільного.

У ЗСА когось не мають чим турбуватися, бо ще у 1980-их роках Америка перестала спроваджувати волонину з Англії.

Вбивцю І. Рабіна засуджено на досмертне ув'язнення

Тель Авів, Ізраїль. — Тельавівський суд засудив екстреміста Ігала Амріа, який під час візита 4-го листопада минулого року вбив прем'єр-міністра Ізраїля Ісраа Рабіна, до досмертного ув'язнення. Крім того, суд додав йому ще шість років тюрми за поранення одного з охоронців прем'єра.

Після проголошення вироку І. Амір сказав: „Те, що я зробив, здійснено заради народу Ізраїлю і збереження його святої землі. Без мого року країна знашла б непоправних шкод через політику Рабіна. Мене Судили за правили, але суди при цьому оминувли фундаментальні питання нашої дійсності“.

Адвокати підсудного

також спробували перетворити цей суд у політичний процес. Вони стверджували, що І. Амір виконав „вищу місію з метою унеможливити передачу арабам біблійних жидівських земель“. Однак суддя Едмонд Лесі рішуче відкинув ці спроби. Шоб уникнути досмертного ув'язнення, захисники І. Амріа висували версію, нібито він діяв у стані тимчасового розумового запаморочення, але спеціальна медична експертиза ствердила, що вбивця діяв холоднокровно і при повному усвідомленні свого вчинку. Під час суду присутні переплятували зафіксовану аматором відеосюжетку, яка у деталях зафіксувала хвилини вбивства.

В Україні

НОВА МЕЖА МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КИЇВ. — Верховна Рада 25-го березня затвердила нову межу мало-забезпечення. Із 4.800.000 п'ятиль-до 6.810.000 карбованців. Комісія, яка займалася розрахунками, встановила, що межа мало-забезпечення в січні була 8 млн. грн., однак Уряд зробив свої розрахунки і Верховна Рада прийняла компромісне рішення, що ґрунтується на розрахунках Уряду.

АНОНИМНИЙ 100.000 ДОЛ. ДОПОМОЖУТЬ МІСТУ

ХЕРСОН. — Американка українського походження, яка бажає утримати своє ім'я в таємниці, подарувала 100.000 дол. для вирішення екологічних проблем міста. Керівництво Херсону вирішило зужити ці гроші на ремонт каналізації, яка перебуває в дуже поганому стані.

ПРОДАЮТЬ АКТІВ МАШИНОБУДІВНОГО ЗАВОДУ

ДОНЕЦЬКЕ. — Регіональний відділ Фонду Державного Майна оголосив некомпетентний конкурс на продаж пакету акцій акціонерного товариства відкритого типу „Старокраматорський машинобудівний за-

вод“ за приватизаційні сертифікати. За умовами конкурсу покупець має до 1-го січня 1997 року вкласти в акції в сумі не менше 10 блн. грн., до 1-го січня 1998 року — 4 блн. грн. і до 1-го січня 1999 року — 5 блн. грн.

„Львівський МОТОВАД“ ТАКОЖ ПРОДАЄ АКТІВ

ЛьВІВ. — Обласний відділ Фонду Державного Майна пропонує на продаж пакет акцій „Львівського мотозаводу“. Всього продається 198,763 акцій номіналом 25,000 грн. загальною вартістю 4 блн. грн. За володіти потрібні інвестиції не менше 30 блн. грн.

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВЦІ ЗАДОВАЮТЬ ПЕРЕМОГИ

КИЇВ. — Українське телебачення повідомило, що в понеделок, 25-го березня, на світовому чемпіонаті українські гості показали чудову гру. У першому матчі збірна України перемогла малайську з рахунком 4:1. В другій грі українська дружина перемогла китайську з рахунком 7:2. Є добрі відомості також з чемпіонату Європи з вільної боротьби, що проходить у Будапешті. Олесь Віктор Сербина здобув золоту нагороду, а княгиня

Заза Заіров — бронзову. Під час фінального турніру в п'ятьох категоріях 24-го березня в 2-й класовій категорії переміг український атлет Володимир Тогурзов з рахунком 5:0. Його суперником був болгарин Іван Тзонов.

ДИФТЕРІЯ СТАЄ ЕПІДЕМІЄЮ

ДОНЕЦЬКЕ. — Тут за 1995 рік відвічі збільшилося число хворих на дифтерію. На сьогоднішній день у місті зареєстровано 100 хворих, з них 23 дітей. Місцева телевизія повідомила, що громадяни, які ухилиються від щеплення проти дифтерії, змушені будуть платити кару від 9 до 50 млн. грн. на підставі закону України про запевнення санітарно-епідеміологічної безпеки населення. Закон ухвалено 24-го лютого 1994 року.

ГОЛОДІВКА ЛІКАРІВ І ВЧИТЕЛІВ

ЛУГАНЩИНА. — У Краснопільській області, розпочали голодувати педагогі і лікарі. Вони також пікетують Міський Виконавчий Комітет, вимагаючи виплати платні за січень, лютий і березень. Біля входу до Міської Управи зібралось 250 пікетувальників з плакатами: „Наші діти хочуть їсти“, „Нас доведеться відіачати“ тощо.

В АМЕРИЦІ

ШЕФ НЬОЙОРСЬКОЇ поліції Вілліам Бреттон, який здобув високий авторитет своїми успіхами у боротьбі зі злочинністю, повідомив про свою резолюцію. Він планує перейти на працю у бостонську корпорацію „Ферст секторі сервісес“. За два роки служби В. Бреттона в Нью Йорку кількість тяжких злочинів зменшилася на 27 відсотків, кількість вбивств — на 40 відсотків, з 1.927 в 1993 році до 1.181 в 1995 році. В Нью Йорку ходили впері чутки, нібито між В. Бреттоном і посадовцем міста Рудольфом Джуліані нема згоди. Однак сам Р. Джуліані не заперечив, підкреслюючи, що діяльність В. Бреттона в Нью Йорку була „визначково успішною“ і означає „новий етап в історії всього поліцейського управління“.

У СТЕЙТІ МОНТАНА агенти федеральних спецслужб заарештували 56-річного Ліроя Швайцера і 53-річного Денісла Пітерсона — лідерів антиякудовної групи „Фрімені“. У наслідок цих дій відбудуться арешти інших членів групи. Прокуратор Шеррі Маттуччі повідомила, що заарештованих звинувачують у насильницьких діях з політичними цілями. Група „Фрімені“ заперечує законність існуючого Уряду і діючих законів. Проблемою є те, що члени групи добре обросли і тому влада уникла безпосередніх стиків з ними, вибравши тактику стеження за кожним „Фріменом“ окрема.

У СВІТІ

ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ інформації та преси міністерства закордонних справ Росії Грігорій Карасін назвав „антиросійським“ звернення групи депутатів литовського парламенту до парламентів та урядів шість щодо кривавих злочинів російських військ у Чечні. Г. Карасін висловив невдоволення, що литовці, які першими вийшли зі складу совєтської імперії, тепер не приховують своєї солідарності з національно-визвольною боротьбою чеченського народу. Г. Карасін нарікав, що таку саму солідарність до чеченців раніше виявляла Естонія. Згідно з інтерпретацією російського дипломата, статті на бач маленького народу, який борється за волю і якого докидають російська війська потуга, є „антиросійським ідеологічним комплексом“.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Тайваню Лян Чань, виступаючи у парламенті, закликав Китай відновитися від політики погроз і заперечив, що острів „має досить сили, шоб дати відсіч будь-якій спробі військовому авантюризму“. Прем'єр ствердив, що мир відповідає інтересам обох сторін, але шоб він запанував у регіоні, комуністичний Пекин повинен „відкрити стратегію потенційного застосування сили для розв'язання двостороннього проблем“. Офіційна влада Тайваню вважає острів „провінцією єдиної країни, яка опинилася в руках комуністичних узурпаторів“.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINE'S DAILY

FOUNDED 1939

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 FAX: (201) 451-2200

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНАЮсу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00. Чеки і money orders виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не muszą відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає свої права в потребі виправити і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снілчак

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Пересторога для України

Березень виявився багатим на сенсації на території колишнього СРСР. Не скінчився ще відомий на рішення Державної думи Росії про повнення договору про створення ССР за 1922 року та скасування Біловезької угоди про розпуск ССР і створення на його території незалежних держав, як президент Білорусі Олександр Лукашенко проголосив, що незабаром буде підписано союзний договір між Росією і Білоруссю. Виступивши на громадському російськомовному телебаченні, Лукашенко заявив, що це буде союз, відкритий для приєднання інших держав, і хоч в ньому будуть наддержавні структури, але кожна з держав матиме цілковиту незалежність і суверенітет.

Оскільки перший крок російських великодержавників не зміг добитися, щоб усі держави підняли червоні прапори й повернулися до ССР, то Лукашенко вирішив власним прикладом показати лідерам колишніх республік, як належить діяти. Та й представники "лівої" в Україні показали, що вони не ликом шиті. Добре розуміючи, що прийняття нової конституції зробить Україну дуже авторитарною державою, вони роблять все можливе для затягування конституційного процесу аж до президентських виборів у Росії. Якщо там президентом стане комуніст, а Україна не матиме своєї конституції, то Росія проголосить її своєю територією так само, як це вона робить у Чечні. Прихильників відновлення ССР є чимало не лише серед народу, але й у керівництві. Наприклад, у парламенті України ліві хочуть затвердити в новій конституції статтю б із колишньої совєтської конституції, де йдеться про "квірну роллю КПСС". Тоді КПСС — КПУ отримала б назад усі свої колишні будівлі та вимагала б повернення грошей, які сама ж комуністична верхівка протратила.

Крім того, комуністи заблювали прийняття у Верховній Раді України новий виборчий закон. До них приєдналися і деякі центристи із числа безпартиї, що входять до депутатських груп "Незалежні", "Єдність", "Міжгромадянська Депутатська Група" і "Центр". До цих груп входять найбільш магнати України, які прийшли в парламент для створення власної коб. Вони дбають, перш за все, про свої корпоративні інтереси і не можуть приховати свою антипатію до демократів та прихильників до комуністів. Та й не дивно, адже вони вийшли із середовища колишньої КПУ. Тепер вони безпартиї, їм не потрібна партійна підлеглість, відповідальність, дисципліна. В органи влади вони прийшли іншим шляхом — за допомогою грошей. Ці люди найбільше зацікавлені у тому, щоб в Україні залишився закон про вибори білоруського зразка. Їх такі люди і в оточенні Президента України.

Сьогодні вже не викликає сумніву, що приїзд в Україну комуністичної делегації Державної думи Росії був невідповідним і що рішення російської Державної думи було прийнято за згодою українських комуністів. Цілком очевидно і те, що Росія не відмовилася від своїх намірів проковтнути Україну, а українські комуністи не відмовилися допомагати Росії.

Тому можна очікувати, що "війна" навколо проекту нової конституції України не тільки не згасне, а й ще більше загостриться. Комуністи відмовляться приймати її в цілому, бо розгляд кожної окремої статті дасть їм змогу цілком зруйнувати підготовлений проект, затягнути конституційний процес до безконечності і залишити Україну в невизначеному стані.

Багато хто рішення Державної думи Росії розцінює виключно як пропагандивну передвиборчу акцію. Україна все ж намагається не втрачати пильності, хоча в неї є певні переваги, на відміну від Білорусі чи Росії. Адже Президент Леонід Кравчук підписав Біловезьку угоду не сам по собі. За його плечима було рішення українського парламенту і всенародного референдуму, в той час як керівники Росії і Білорусі ніхто не уповноважував на такі дії.

На сьогоднішній день ситуація така, що передвиборча гра російських комуністів повернулася на користь президента Росії Бориса Єльцина. В очі народу він є борцем з примарою комуністичного тоталітаризму з одного боку, а з другого — успішно просувається на шляху до об'єднання відновити союз мирним шляхом: на 2-ге квітня планує підписання договору про створення союзу між Росією і Білоруссю, а на 5-те квітня — підписання двостороннього широкомаштабного договору про дружбу і співробітництво між Росією та Україною. Та хто б не став президентом Росії, він не відмовиться від ідеї затягти в російську павутину Україну, щоб випити з неї геть уся кров. І всі партійні сили в Україні це розуміють. Їм залишається лише зумити уникнути потаємних пасток.

Михайло Шпонтан

РЕЗОЛЮЦІЯ ДУМИ СТАЄ БУМЕРАНГОМ

Нестримний московський експансіонізм як остання загарбницька війна спаленої землі у свободолюбній Чечні, остаточно пробуджує й остерігає цивілізований світ. Повторення порушення міжнародних норм правопорядку в російській Думі 15 березня — прийняття 250 голосами — проїтих 98 рішення про "скасування" Біловезьких угод з грудня 1991 р., які визнавали ССР незаконним і невідійшлим та стали основою розвалу Совєтського Союзу, знайшли відповідну рішучу відсіч у столиці української держави та в інших незалежних державах колишніх совєтських республік і сателітах.

Україні не стоєтується

Президент Леонід Кучма на запитання кореспондента російської популярної телерадіо "Время" 18-го березня відповів, що резолюція Думи з 15-го березня України абсолютною не стоєтується, бо незалежна суверенна українська держава постанала не в Біловезі, а після всенародного референдуму 1-го грудня 1991 року, коли 92 відсотками голосів був затверджений Акт проголошення самостійної суверенної України з 24-го серпня 1991 року. Президент Кучма також підкреслює в інтерв'ю, що резолюція Думи — це підкинена бомба під самим парламентом РФ з її апологетами відновлення Союзу через СНД.

Державний секретар ЗСА Воррен Кристофер під час відвідин Києва (не треті з черги ділові відвідини України державним секретарем протягом останніх шістьох тижнів) на пресовій конференції в київській лінійці для дітей, потерпілих від чорнобильського вибуху, рішуче денонсував незаконну резолюцію Думи і знову

підтримав незалежність української держави. Стивен Ерлангер, кореспондент "Нью Йорк Таймсу", в своїй статті "Кристофер в Україні остерігає Росію" (20 березня 1996) пише, що Воррен Кристофер в найбільш гострому коментарі, який дотепер зробив американський високій урядовцю, рішуче засудив "надавання безвідповідальності" голосування комуністами й націоналістами (шовіністами) російського парламенту щодо скасування Біловезьких угод. "Ці неабов'язуючі резолюції були для нас так само тривожною, як і для України", наголосив державний секретар ЗСА В. Кристофер підтримав, проповідав автор, Президента Л. Кучму, що історичний розвиток не можна повернути й Україна та інші новопосталі держави є незалежні і суверенні нації. Всякі однобічні спроби зміни статусу відновлених самостійних держав мусять бути відкинуті світовою спільнотою. Американські урядовці кола вважають, що голосування в Думі — це маловажний передвиборчий вибрик, однак пересторога В. Кристофера є правильна для вираженого попередження, що всякі схеми щодо створення нового союзу колишніх совєтських республік з Росією, який не був би цілковитим добровільним, були б відкинуті. Голосування в Думі до певної міри було залюкванням і розсудливості вимагає, щоб наші погляди були відомі наперед. Вільна й незалежна Україна, яка шороку отримувала 225 млн. дол. американської допомоги, порівняно з 100 млн. дол. Росії, є життєвим стратегічним інтересом ЗСА, ствердив один з високіх урядовців з оточення державного секретаря ЗСА.

В. Кристофер, про-

довжує автор, підтримує двосторонній зв'язок України із західними й європейськими інституціями, включно з "Партнерством для миру" — асоціативом країн НАТО, які можуть стати членами НАТО в майбутньому. Президент Кучма подякував В. Кристоферові й сказав: "Я думаю, ви розумієте, що Україна потребує політичної стабільності як ніколи досі". Хоч голосування в Думі не має юридичної сили, однак воно не може бути нехтуваним із соціальних і політичних поглядів. Президент Кучма ствердив, що в результаті голосування в російському парламенті східноєвропейські країни "стануть більш активні щодо їхнього бажання приєднатися до НАТО".

Подібні думки були висловлені в популярному лондонському "Файншенел Тайме" з 20-го березня у статті М. Камінського і Й. Тюрнігилла "ЗСА денонсує голосування проєвотської Думи", з ілюстрацією В. Кристофера під час його енергійного оскарження Думи в київському шпиталі для дітей, потерпілих від радіаційної чорнобильської вибуху. Автор стверджує, що майже всі державні провідники нових незалежних держав засуджують російську Думу за дискредитування процесу інтеграції через СНД". Авторі акцентують, що В. Кристофер осудив голосування в Думі як "крайньо невідповідальне" і об'єднав безперервну підтримку ЗСА для української незалежності.

Повертаючись до С. Ерлангера з "Нью Йорк Таймсу", продовження його репортажу уже з Праги (20-го березня) "Кристофер застерігає росіян від ізоляції", автор цитує державного секретаря, що

"Росія не сміє поспішати в ізоляцію. Її інтеграція як і центрально-східної Європи залежить від вибору провідників і народу Росії. Інтеграція залежить від дотримання міжнародних норм вдома і за кордоном". Офіційні особи з оточення В. Кристофера підкреслюють, що поширення НАТО наступитиме після прийняття розкладу часу, що не є об'єктом вето Москви. Чеський міністер закордонних справ Зеленец ствердив, що Кристофер прибув до Праги під час важливого моменту, коли Росія шукала власних шляхів трактування поширення НАТО в більш відкритий спосіб. Чеський міністер сказав на недавню поїздку нового міністра закордонних справ Росії Є. Примакова в Україну і Польщу шувати власну схему "гарантії безпеки без членства в НАТО".

Належне визнання

Перелова "Файншенел Таймс" з 20-го березня "Об'єднання НАТО" підтримує поширення НАТО, але одночасно висловлює побоювання, що включення кількох країн в Північно-атлантичний оборонний союз може втягнути інші країни в сферу російських впливів. І тому передова обстоєть і підкреслює потребу мінимізації зв'язків безпеки Закону з такими державами як Україна і балтійські країни, які ще не скоро будуть включені в оборонну систему НАТО.

Своїм геополітичним розташуванням і можливим розвитком в потужну європейську державу та частково завдяки нерозважним крокам російських експансіоністів, Україна поступово отримує належне визнання і деяку підтримку як фактор стабільності і миру в центральній Європі.

З МОГО ВІКНА
Івана Савицька

Та не вже?

А може це першоквітневий жарт? "Свобода" не друкуватиметься більшим шрифтом! Але чому тільки деякий час? А що буде потім?

Знову доведеться чіпляти на ніс побилязювання, бо таке оголошення ("Свобода" з 19-го березня), що лікар потребує секретарки, не сміє прийти повз увагу не тільки моголюди гравдантики, але й моголюди бабусі, бо ану ж! У нас у Чикаго чудотворець д-р Андрій Левинський відкриває очі невидимим, і вони з радістю привітають збільшений шрифт.

Але якщо буде в майбутньому, побачимо, але приїзд до Америки "патріарха" української музики, достойного М. Колесни, якого спонсорує Український Музичний Інститут Америки, треба так звелити й підтримати — чи ністка великим, чи дуже маленьким шрифтом.

Наталія Кібєць

Молодість

Молодість промениста,
Як чудава ти,
Твої почуття такі чисті,
Як з кришки джерельна вода.

Сміливі ти відважна,
Окрілена твоїм диханням,
Летить у всесвіт неозорний
Для здійснення незбагнених чуттів.

Не маєш ти сумнівів
Про здійснення всіх мрій,
Тремтиш ти від кипіння,
Бо повна прагнень і зусиль.

Твої стремління благосні,
Як пишний райський сад,
І сновидіння сладосні
Окрілений душі.

Твої всі рухи буйні,
Рубаєш все з плеча,
Й пориви багатоструйні
Б'ють завжди з джерельця.

Але минула молодість,
І зникли мрії всі,
Приштовх час зрілості,
І посивіли ми...

Тепер ми міцно скочані,
Прикуті до землі,
Чим були ми зачаровані,
Те бачимо у сні.

Міннеаполіс, Міннесота, 1996 рік.

Степан Процик

Про Україну там, де її не було!

Україну, як повну державоправну одиницю, об'єкта міжнародних взаємин, треба визначити 1918 роком, і, науковою об'єктивністю ради, послідовно довести її формальну участь у "двох війнах". Але в наслідок мілітарної агресії Росії та окупації України 1919-20 рр. і року пації 1944 року, які позбавили її державності, такої політичності немає. Статус окупації України не замінює жодним законодавчим актом ССР чи іншим міжнародним договором. Навпаки, 8 грудня 1920 року неумовленою українським народом делегати підписали "Союзний робітничо-селянський договір між РСФРР і УСРР", який позбавив останню прерогатив самодієвності. Наступна спроба оформити юридично ССР була на 1-й з'їзд Рад ССР 30 грудня 1922 року. Там утверджено загальнозатверджений текст договору, з тим, що він має бути зачитаний і доповнений радами республік, представлений і з'їзду на 2-й з'їзд Рад ССР для схвалення і введення в дію. Такого не сталося. 2-й з'їзд Рад відбувся, але справи союзного договору на порядку денному не було. Союз встановлено фактично, не юридично, і протягом 70-ти років увесь світ трактував фікцію як правову державу. Україна в окупаційному стані була накинута війна і її потенціал використовувався за рішенням чужої, а не її суверенної влади. Отже, трансформація України в "Україну" варто М. Ковалеві науково оспарювати.

У частинний, але неповний характеристичний причини війни М. Коваль слушно визначує "ролю ватажків тогочасних сил — Адольфа Гітлера і Йосифа Сталіна", і спорідненість їх радити шукати не в ідеологічній сфері, але в методах досягнення їхніх цілей (стор. 18). А щодо цілей, то до 1941 року вони в обох і були тожді: агресія і загарбництво. Шойно в червні 1941 року Сталін змінив свою ціль на "вітчизняну". Визначеною роз'язання Другої світової війни виную Гітлера і його злочинного уряду та Сталіна і його (незлочинного?) оточення, автор слушно відмежовує експансивну політику війни Сталіна від народу, але з першим пострілом Гудеріана понад Сан він, за Сталіном, автоматично вважає її "вітчизняною"; вона не перестала бути такою навіть коли червоноармією з прапором поліз на "вітчизняний" Райхстаг.

Відкладімо сортування воєн. Наш концептуальний підхід стосується України. На хвилину погодимось з автором, що Україна потерпіла колосальні демографічні й господарські збитки від в'язи двох тоталітаризмів:

1. "Ізоєвський загарбник, німецький фашизм — масовий фізичний терор, цілковита відсутність людських прав, голодне животіння (в цьому смислі автор повинен дати наукову гнйавку), набагато гірше від того, навіть найгіршого, що ім доводилося терпіти в умовах, хоча і спотвореного сталінським тоталітаризмом, та все ж таки народної — в ідеалі — радянської влади" (стор. 29).

II

2. Неізоєвський незагарбник — "Згубний вплив жорстокої сталінської репресивної політики та інтелектуального терору на моральний, матеріальний і оборонний потенціал суспільства напередодні війни" (стор. 9).

Адже навіть тероризуючи, обираючи, скривджуючи населення, радянська влада принаймні не припиняла ладити праці морально" (стор. 30). Тому, долаючи в собі почуття кривди і образи до совєтської влади, але зберігаючи віру в соціалістичні ідеали, населення, "завдяки безмежній відданості мільйонів людей своїй Вітчизні", альтернативу гітлерівському "новому порядку" вбачало саме в совєтській владі.

Не погодимось, бо не знаємо, чому в автора (концептуально) повенелювання одним загарбником одержує прихильну оцінку як повенелювання іншим. Немає на це наукового оправдання, крім ностальгії науковця. "Безмежна відданість мільйонів людей своїй Вітчизні" (але розуміємо — інша можливість не існувала), не одиноким мотив у долани Німеччини. Амбасадор ЗСА А. Гарріман за гурт більйонів доларів купував у Москві людську силу для зовоання німців, а Сталін у цьому не скуюпівся... Гарріман зберігав життя своїх воєвків на Заході тим, що все гарматне м'ясо для німецької воєної машини щедро постачала "Вітчизна".

В об'єднаному автором історико-соціологічному підході грубо порушено принцип: із фокусу "безмежної відданості мільйонів" відпали елементи "безмежної свідомості" нещучого в історії спротиву суспільства державній владі і небажання воювати за неї; полон 70 від. Червоної армії, участь солдатів у численних чужих мілітарних з'єднаннях для боротьби проти "вітчизни" ССР, демографічні русифікаторські заходи і поголове переселення менших народів з метою не тільки винищення, але й фізичної загибелі, "надавання заходів" на Україні і наявність масових злочинних заходів закатованих жертв терору автор не вважає елементами кровного спротиву системі, але применує їхню природу і значення вивисше лояльність до совєтської влади.

Відданим на життя і смерть лояльним партії й уряду кадрів було немало. Але це не народ, а його верства, виконавчий інструмент злочинної програми партії над народами. Щоб народ виявляв лояльність злочинній владі за геноцид і терор, того жодна наука не підтвердить. Нашо ж тоді українській науці зводити злочинців і народ в одну цілість і звати це вітчизною? Невже ж совєтська влада прогоріла п'ять років тому, а "вітчизна" ще ні, до сьогодні? Чому спрямовані на захід транспорти невідійшли у загарбаних товарних вагонах — це був злочин супроти людства, а такі ж самі транспорти, спрямовані на схід, — це лише "пропахонух керівництва"? Чому українській науці не виявити "концептуальну", що оба тоталітаристичні режими були чужими агресорами і реалізували на Укра-

Авторі книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, відкрити й огляди, повинні прислати до редакції "Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

43-й Конгрес СУСК у Монреалі

У своїй майже півстолітній історії Союз Українського Студентства Канади (СУСК), з часу свого створення в 1953 році, пережив декілька періодів підйомів і спадів активності. Були бурхливі часи політичних демонстрацій і голодівок, а були і роки повного затішшя українського студентського руху в Канаді.

Останніми роками активність СУСК, як ділової крайової організації значно зросла і тепер СУСК справді виступає, як голос українського студентства в Канаді. На сьогоднішній день членами СУСК є 12 місцевих українських студентських організацій — клубів, асоціацій та спілок, які діють на базі канадських університетів.

Динаміка місцевих організацій та кількість членів є різною: деякі члени є представниками третього або четвертого покоління українських канадців, а є також серед членів і новопрібулих з України. Найменша українська студентська організація має 8 членів, а найбільша 150. Загальна ж кількість членів, які об'єднані в місцевих організаціях, членів СУСК — близько 600 осіб.

Раз у рік скликається Конгрес СУСК, який відбувається щоразу в іншому місті і є найвищим законодавчим органом СУСК як крайової організації. Оскільки членами СУСК є місцеві організації, то вони посилають на Конгрес своїх делегатів, кількість яких залежить від кількості членів кожного клубу.

Щорічний 43-й Конгрес СУСК відбувся від 23-го до 23-го лютого 1996 року в Монреалі у провінції Квебек. На ньому були присутні 36 делегатів, а також гості з України та ЗСА. Організатори поділяли про цікаву та різноманітну програму для делегатів. У п'ятницю, 23-го лютого, відбулося урочисте відкриття Конгресу, де присутніх привітали Володимир Душара (голова Організації комітетів), Наталка Новицька та Тарас Мазепа (президенти українських студентських організацій з університетів міста Монреалю), а також Іван Томас, президент СУСК канадської його закінчувався. Потім Гелен Голловка розповіла про дов-

Делегати та гості 43-го Конгресу СУСК в Монреалі (Фото Оріс Бойчук)

ровільну працю у українській громаді, а ввечері делегати та гості зібралися на невеличку гостину.

У суботу, 24-го лютого, присутні слухали та прийняли Річний Звіт Крайової Управи СУСК. Головними справами над якими СУСК зосередив свою діяльність 1995-96 років були:

1) Проведення двох регіональних конференцій (Східної — в місті Гамільтоні, провінція Онтаріо та Західної — в місті Едмонтоні, провінція Альберта);

2) Публікація „Довідника СУСК“, який розповідає про те, як можна крок за кроком організувати місцеву українську студентську організацію. Це видання допомогло створенню нових українських студентських організацій в декількох канадських університетах;

3) Організація програми українсько-канадського студентського співробітництва, яка складається з 3-ох проектів: студентське самоуправління в Україні, студентське стажування в Україні та обмін в питаннях освіти;

4) Сприяння розвитку Центрального Союзу Українського Студентства (ЦСУС) як міжнародної організації. 6 делегатів СУСК побували на Конгресі ЦСУС у Києві в серпні 1995 року.

5) Було видано 6 чисел бюлетенів СУСК „Майже СТУДЕНТ“;

6) Відкриття власної Сторінки СУСК у системі світової інформаційної мережі (WWW), розроблено всесекандської україн-

ської студентської електронної сітки (SUSKNET) та публікація бюлетеня „Майже СТУДЕНТ“ в електронному форматі.

Пізнніше делегати Конгресу послухали доповідь Євгена Чоля, голови Конференції Українських Молодежних Організацій (КУМО) на тему „Чи є місце для молоді в українському організаційному житті?“ Під час обговорення було відзначено, що українська молодь все менше і менше бере участь у праці українських громадських організацій в Канаді. На жаль причини для цього є багато: пасивність молоді, брак зацікавленості в справах громади, незнання української мови та ін. Щоб включити молоді до управління і комітетів організацій в яких переважають представники старшого покоління, деякі делегати Конгресу СУСК пропонували, щоб у правилах цих організацій була така умова: одне або два місця в управлі повинні займати члени організації віком до 25 років. Таким чином, ці організації перестали б тільки чекати на прихід молоді, а були б зобов'язані активно шукати молодих членів у управлі. Звичайно, що такий підхід, цього питання повністю не вирішить проблеми, але вирішимо якимсь чином примусити до її розв'язки.

Інший доповідач Конгресу проф. Роман Сербін з Монреалю виступив з доповіддю на тему „Визначення місця українців у канадському суспільстві напередодні 21-го століття“. Д-р Сербін зупинився на означеннях понять „українська діаспора“ та „міграція“, а також казав на ті шляхи, якими українська громада може збільшити свій вплив у багатокультурному середовищі Канади. В обговоренні присутні задали доповідачеві ряд запитань, що стосуються стану української громади в Канаді та її майбутнього.

Під час обіду відбулося засідання президентів місцевих українських студентських організацій в Канаді.

Після перерви делегати Конгресу брали участь в дискусії з Богданом Кушніром від Товариства Українських Канадців Професіоналістів і Підприємців Торонта (УСРВА) та Григорієм Орлеским, віцепрезидентом Об'єднання Українських Професіоналістів і Підприємців Канади, на тему „Запровадження всесекандської програми професійного наставництва“ (Career Mentorship Program). Ця програма передбачає парувати українських студентів, членів СУСК, з спеціалістами в будь-якій галузі, з тим, щоб студенти могли змогти більше дізнатися про їхню майбутню професію, а по можливості, ще й набути досвід у даній галузі спеціалізації. Українсько-американські студенти також були представлені на Конгресі. Серед питань розглянутих під час дискусій було також питання відновлення колись активної в ЗСА крайової української студентської організації СТУСТА. СУСК підтвердив свою готовність допомогти відновленню СТУСТА. У суботу ввечері відбувся бенкет під час якого присутні делегати та гості Конгресу послухали виступ Ніни Ромас, редактора журналу „Canada-Ukraine Monitor“, яка розповіла про її поїздку в Україну. Вона заохочувала студентів намагатися більше дізнатися про Україну, а по можливості і відвідати її. Після виступу танцювальної групи „Троянда“ всі присутні танцювали цілу ніч під звуки оркестри „Золота Булава“ з Монреалю.

У неділю, 25-го лютого 1996 року 43-й Конгрес СУСК розглянув організаційні питання. Спочатку було прийнято змі-

ни до статуту та Правил СУСК. Одна з найбільш вагомими прийнятими змінами передбачає, що президенти місцевих українських студентських організацій автоматично виходять до Крайової Управи СУСК з правом дорадчого голосу. Було прийнято ряд резолюцій. Так, наприклад, СУСК закликає всіх українських студентів відзначити в їхніх університетах 10-ту річницю Чорнобильської катастрофи. Серед запропонованих ідей були прогляд документальних фільмів та вилучення інформаційних бюлетенів про аварію на Чорнобильській АЕС, а також, збір крові для жертв катастрофи. Серед інших резолюцій було також святкування 5-ої річниці Незалежності України. Більшість голосів було вирішено перенести Управу СУСК цього року до Едмонтону.

Таким чином склад Крайової Управи СУСК на 1996-97 рік є таким: президент — Володимир Бойчук (Едмонтон), секретар — Геня Славути (Едмонтон), касир — Марко Пристаєвський (Едмонтон), віцепрезидент внутрішніх справ — Іван Томас (Монреаль); регіональні віцепрезиденти: Наталка Новицька (Монреаль), Володимир Стецько (Торонто), Маріяна Урні (Саскатун), Тая Голловка (Едмонтон), директор зовнішніх зв'язків — Петро Шпик (Монреаль), директор зовнішніх зв'язків з українськими організаціями — Павло Грод (Вінзор), директор зв'язку та публікацій — Павло Олександрович (Торонто), директор проєктів — Лариса Чахура (Монреаль), директор зв'язків з колишніми членами СУСК — Ліса МекДональд (Едмонтон). Було також прийнято рішення про те, що наступний 44-й Конгрес СУСК відбувається в лютому 1997 року в Саскатуні, провінція Саскатчеван. Недивлячись на те, що Управа перейшла на рік до Едмонтону, було вирішено залишити центральне адміністративне приміщення в Торонто для відповіді: Volodymyr B oychuk, President, Ukrainian Canadian Students Union (SUSK), 620 Spadina Ave., Toronto, Ontario, M5S 2H4 Canada; телефон та факс: (403) 432-7752; електронна пошта: vboy-chuk@gru.srv.ualberta.ca. Запрошуємо всіх бажаючих прочитати нашу Сторінку на <http://www.internauts.ca/susk/ms/>.

Павло Грод

Торонто у 10-ту річницю Чорнобиля

Конгрес Українців Канади, Відділ Торонто, Канадський Фонд Дітям Чорнобиля, Товариство Української Опері Канади, Канадські Приятелі Олександрівської війни, Відділ міжнародних зв'язків факультету медичних при Торонто-ському університеті запланували належно відзначити в квітні ц. р. 10-ту річницю чорнобильської катастрофи такими імпрезами і вселюдними маніфестаціями:

Канадський Фонд Дітям Чорнобиля влаштує 20-го квітня ц. р. наукову конференцію з виступом д-ра Девіда Марплса, професора історії Альбертського університету. Канадські Приятелі

Олександрівської війни влаштують в неділю, 21-го квітня ц. р., і концерт. Канадський Фонд Дітям Чорнобиля влаштує в неділю від 22-29 квітня ц. р. в ратуші Торонто виставку фотографій під ключем „Пам'ятаймо про Чорнобиль“, як також в п'ятницю, 26-го квітня, Панахиду на площі онтарійського парламенту у Квінс Парку. Похід з свічками до Конвенту голл Торонто-ського університету з короткою поминальною програмою, словом Влада Ізидора і Юрія, доповіддю п. з. „Теперішній стан здоров'я в Україні“ і виступом молоді. Відділ міжнародних зв'язків,

факультет медицини при Торонто-ському університеті влаштує 27-го квітня ц. р. наукову конференцію в Гарт газз Театрі.

Товариство Української Опері Канади влаштує в неділю, 28-го квітня ц. р., пропам'ятний концерт „Святий Дніпро“ в залі Меєс Голл.

Управу Конгресу Українців Канади, Відділ Торонто, закликає всю українську спільноту до численної участі в імпрезах, щоб не тільки відзначити цю велику трагедію, але також усвідомити наших співгромадян Торонто і околиць про страшні наслідки модерного голокосту українського народу.

Василь Дідюк

Схвалено...

(Закінчення з стор. 1)

гавні влади виявилось відносно більше, ніж у Донецькій області, де населення в кілька разів більше.

Внесено зміни і до статті 23 щодо збільшення деяких військових частин від земельних податків. Відповіді податків не брали браться з тих земельних ділянок, які використовуються за ціловими призначеннями.

Віцепрем'єр-міністр Роман Шпек переконаний, що схвалення бюджет „відповідає вимогам, які Україна висуває перед собою і зовнішнім і перелік міжнародних валютних фондів. На його думку, сьогодні кращий бюджет прийняти неможливо з огляду на відсутність умов для підприємницької діяльності та недостатності податкової частини. Р. Шпек висловив сподівання, що Кабінет Міністрів і Верховна Рада подолали що складну перебіжку і тепер можуть зосередитися на сильнішому — відтворенні вітчизняної економіки“.

В парламенті...

(Закінчення з стор. 1)

Щі адже російські комуністи поставили собі за мету відорвати совєтську владу на всій території колишнього СССР. Ріш сказав: „Між ними і комуністами України відбуваються постійні консультації. Це не лише поїздки, але й майже щоденні телефонічні переговори аж до підготовки спільних проєктів“. Б. Горинь вірить, що ця спроба комуністів повернути собі колишнє становище не матиме успіху.

Та все ж, якщо Президи Верховної Ради внесе проєкт до порядку денного і за нього проголосує дві третини з усього числа депутатів, то проєкт стане законом.

Привітання з 88-літтям життя о. митра Ю. Шумовського

В останніх днях березня ц. р. сповнилося 88 років трудовитого життя о. митра д-ра Юрія Шумовського, одного з найвидатніших душпастирів Української Православної Церкви та видатного вченого археолога.

Маючи від юнацьких років замишування до старовини, о. Шумовський в парі з богословськими студіями на богословському факультеті у Варшаві, студією і археологією на археологічному відділі, що дало йому необхідне знання для праці в ділянці археології.

Ставши священником на рідній йому Волині, він у вільний час від душпастирських обов'язків займався розшуком давніх захованих, курганів, заливних горіщ і наполегливо проводив розкопки та знаходив безліч всякої старовини, якою збагатив красенний відділ Рівенського Музею. Але війна та еміграція перервали його працю на рідній землі. Опились у Франції, о. д-р Шумовський нав'язав контакти з французькими археологічними установами, які дали йому спрямовання до Африки, а точніше до Судану, де протягом двох років тяжкої праці йому вдалося створити археологічну секцію при Фран-

цузькому інституті Чорної Африки.

Об'їхавши понад 20,000 миль по Африці, він знайшов біля 3,000 луже вартісних експонатів, які поклав в основу заложеного ним музею, що став центром наукового світу в Судані та атракцією численних туристів.

У 1957 році о. д-р Шумовський залишає Африку та переїздить до ЗСА та стає викладачем археології у Фордгамському університеті в Нью Йорку. Впарі з педагогічною працею у зазначеній школі, о. д-р Шумовський пише багато статей на богословські теми у різних наших журналах та часописах та видає кілька дуже вартісних книг, в яких порушує археологічні питання. Так, наприклад, його книга „Видання „Під гарячим сонцем Африки“, видана в Канаді 50 років тому, і тепер читається з несподівано увагою, як гарний белетристичний твір.

Тож дозволю собі закінчити це дружнє привітання щирою побажаннями о. д-ру Юрію Шумовському міцного здоров'я, наснаги в праці та довгих щасливих днів життя!

О. д-р Семен Ганюк, колега з Богословського факультету університету

Д-р СВБГ ОЛЕНКО
внутрішні захворювання
приймає у Квінсі і виходяє на великий двір.
ДЕНТИСТ ОЛЕНКО
Профілактика, корекція луси і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі
1657 6th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

ПОДЯКА
Крайова Управа Об'єднання Вояків і Приятелів Другої Дивізії Української Національної Армії сердечно дякує всім громадянам доброї волі, які зложили жертву на листу поштових відомостей збірці для українських інвалідів за 1995 рік.
Всім нам відомо, що вояки Армії УНА, члени СОН УПА та інваліди інших українських формуцій в Україні це досі не одержують жодної державної допомоги, тому згідно з рішенням нашої Управи, всю зібрану збірку в сумі 1,800 дол. переслали на фонд українських інвалідів у Моргіні — Україна.
Всім сердечна подяка.
КРАЙОВА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
запрошує членів і українських громадянство на ДОПОВІДЬ
СКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ ЧОРНОБИЛІ І ЕКОЛОГІЯ
ми виповніть
ДМИТРО ГРОДЗИНСЬКИЙ —
гість з Києва, відомий науковець, професор, академік НАН України
що відбувається:
у суботу 6-го квітня 1996 р. о год. 5-й веч.
в домі НТШ при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью Йорку
УПРАВА НТШ

Збережимо добру славу про вояків УПА

26-го листопада 1995 року Драматичний Ансамбль Молоді „Муза“ поставив свою двадцяті постановку „Над Черемошем“ (автор І. Боднарчук).

З 1980 року до цього часу на сценах Торонто з успіхом проходили п'єси „На першій гулі“ — С. Васильченко, „Куди втерівся“ С. Васильченко, „Старик“ — В. Бурля, „Одужання“ — С. Голук, „Маруся Чурай“ — Л. Костенко, „Прійди матері“ — С. Гурко, „Клуб суфразжисток“ — Д. Гуцькевич, „Мина Мазайло“ — М. Куліш, „Гра гра доктор Цибіулі“ — С. Ломачка, „Бояриня“ — Л. Українка і „Операція на совість“ — В. Канивський.

На цей раз мистецький керівник Михайло Гава вирішив відіграти п'ятнадцятилітній „Музи“ драмою з життя гучульців 1943-44 років „Над Черемошем“.

Ця вольована боротьба за рідний край в роках відступу німецьких частин і наступу совєтів у західну Україну. Трагедія українського народу, який знаходився у кліщіх з одного боку німецького окупанта, з другого боку насувалися совєтські загарики.

Ця, невеличка драма добре передала дух даної епохи, на якій зароджувалося нове покоління. Покоління сміливих і завзятих людей, які хотіли брати меру правління у свої руки і здобувати волю.

Вони гинули на полі бою, підірвалися гранатами у кріпках, щоб не зда-

тися в руки живими. Їх розстрілювали німці, „брати вольовителі“ на очах матерів, сестер і коханців, придумували їм тортури, на них зводили найбрутальніші наклади.

У драмі „Над Черемошем“ ми знайомимося з простою чесною гучульською родиною, діти якої виховані в любові до свого рідного народу і рідного краю, ідуть боритися за незалежність України у найважчих умовах нашої історії.

Тема надзвичайно цікава і потрібна. На жаль, висвітлена у нашій літературі недостатньо.

Режисер М. Гава дуже добре підходив актуальність теми і приложив великих зусиль, щоб здійснити її на сценах Торонто.

Молоді актори грають не вимушено, щиро, природно. Звичайно, є в де-

яких моментах недотримання, але треба зважити, що більшість з них це любители, це молоді (про яку так турбуємося сьогодні), це наше нове покоління, яке любить мистецтво і охоче присвячує йому свій вільний час.

Ансамбль „Муза“ робить дуже цінну і потрібну роботу. Вона популярно наше приписане мистецтво, знайомить з історією і утверджує добру літературну мову.

Хочеться подякувати художньому керівникові Михайлові Гаві та всьому творчому колективу за їх віддану творчу працю, за тебальне вірніше любов до театального мистецтва, яке, на жаль, в нашому бурхливому житті все більше витісняється на другорядне місце.

Олена Письменна і група гостей з Києва.

Сповідання, що 6-го січня 1996 р. передчасно помер у Нью Йорку член Спілки письменників України І.О.У.П. „Слово“, поет і прозаїк
СВ. П. ЮРІЙ БУРЯКІВЕЦЬ (1922-1996)
Родичам, друзям, читачам його творів висловлюємо свої співчуття
Вічна йому пам'ять!

Управа і члени Об'єднання українських письменників „Слово“
ДІЛИМОСЬ СУМНОЮ ВІСТКОЮ з родиною, приятелями і знайомими, що в середу 27-го березня 1996 р. відійшов у вічність на 83-му році життя наш найдорожчий БАТЬКО І ДІДО
бл. п. МИХАЙЛО ГЛАДКИЙ
ПАРАСТАС — п'ятниці 29-го березня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яремів в Нью Йорку
ПОХОРОН в суботу 30-го березня о год. 10:30 ранку в церкві св. Юра, а відтак на цвинтарі Олівера Гора, Квінс, Н.Й.
Залишені у смутку:
дочка — СТЕФАНІЯ АДЗЮДОВА з мужем АЗУ
внуки — МИХАЙЛО АЗУ
— СТЕФАНІЯ НАТАЛКА ГАЛІНА — ХРИСТИНА

